

Medunarodni projekt LIFE DINALP BEAR punim nazivom „Upravljanje i zaštita populacije smeđih medvjeda u sjevernim Dinaridima i Alpama“ službeno je počeo 1. srpnja 2014. godine. Projekt je vrijedan oko šest milijuna eura od čega će Europska komisija putem financijskog programa LIFE+ osigurati oko 4.100.000 eura, što je oko 70 posto vrijednosti projekta. Izvedba projekta trajat će pet godina, do kraja lipnja 2019.

U projektu LIFE DINALP BEAR sudjeluje devet partnera iz četiri europskih država: Slovenije, Hrvatske, Italije i Austrije. Vodeći partner i koordinator na projektu je Zavod za šume Slovenije. Slovenski su partneri još Erico Velenje i Sveučilište u Ljubljani.

Od hrvatskih partnera u projektu sudjeluju Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, gdje u okviru Zavoda za biologiju djeluje ekipa istraživača za velike zvjeri (medvjed, vuk i ris), te Autocesta Rijeka-Zagreb (ARZ). Ekipe Veterinarskog fakulteta to je treći odobreni LIFE-projekt, a sudjelovali su kao partner i u FP7, projektu EU-a. Autocesti

UPRAVLJANJE I ZAŠTITA MEDVJEDI ĆE BITI GENETIČKI PREBROJANI

“Upravljanje i zaštita populacije smeđeg medvjeda u sjevernim Dinaridima i Alpama” projekt je vrijedan šest milijuna eura u kojem sudjeluje devet partnera iz četiri zemlje, među kojima je i Hrvatska

Pišu Slaven Reljić, Đuro Huber, Josip Kusak, Bojan Vivoda, Tatjana Matković i Juraj Huber

Nakon što se utvrde kritična mjesta stradavanja životinja na dijelu autoceste od Bosiljeva do Rijeke, na njima će se provesti mjere za sprječavanje ulaska životinja

razgovori s različitim interesnim skupinama s područja na kojima medvjed obitava, a čiji je cilj bio istražiti stavove lokalnog stanovništva i uzeti ih u obzir pri donošenju odluka u gospodarenju smeđim medvjedom. Proučit će se i analizirati slučajevi nastalih šteta od medvjeda kao i akcije interventnih timova u slučajevima problematičnih medvjeda. Istražit će se i prostorna povezanost populacije medvjeda i pripremiti smjernice za studije utjecaja na okoliš.

Na dijelu autoceste kojim upravlja Autocesta Rijeka-Zagreb utvrdit će se najkritičnija mjesta stradavanja životinja (i medvjeda). Od planiranih konkretnih akcija usmjerenih na očuvanje smeđeg medvjeda u sjevernom dijelu Dinarskoga gorja i u Alpama najznačajnije je utvrđivanje veličine populacije u Hrvatskoj i Sloveniji na osnovu genetske analize prikupljenih uzoraka

uzeti uzorak samo svježih izmeta (starih do dva dana) te ih nakon uzorkovanja ukloniti kako se ne bi ponovo uzorkovao isti izmet. Uzorak se potom pohranjuje u epruvete s alkoholom.

Akcija prikupljanja izmeta predviđena je za rujan i listopad 2015. godine te bi se trebala provesti uz suradnju svih lovoovlaštenika s područja na kojima medvjed obitava. Ekipa Veterinarskog fakulteta će do početka jesenskog dijela sezone odstrjela posjetiti sve lovoovlaštenike i upoznati ih s detaljima akcije intenzivnog prikupljanja izmeta. Nadamo se odličnom odzivu i suradnji lovoovlaštenika, a u svrhu preciznijeg određivanja brojnosti populacije medvjeda i posljedično donošenju utemeljenih odluka pri gospodarenju.

Nakon utvrđivanja najkritičnijih mjesta stradavanja životinja na dijelu autoceste od Bosiljeva do Rijeke, na njima će se primijeniti mjere za sprječavanje ulaska životinja na autocestu te mjere za olakšavanje izlaska životinja s autoceste jednom kad se nađu unutar ograde. Tako će se uz postojeću ogradu autoceste postaviti 60 (2x30) kilometara električne ograde te šest iskočnih rampi i 30 jednosmjernih vrata za izlaz životinja.

Također će uz autocestu biti postavljeno i 25 kanti za otpatke „otpornih“ na medvjede kako bi se izbjeglo privlačenje medvjeda u koridor autoceste u potrazi za antropogenim izvorima hrane. Osnovat će se i uvijekzbatni interventni tim za postupanje u situacijama kada se životinja nađe unutar ograde autoceste. Interventni će tim činiti članovi lokalnih lovačkih društava i pripadnici ARZ-a.

Osim navedenih akcija, primijenit će se i mjere za rješavanje situacija u kojima bi moglo doći do sukoba medvjeda s lokalnim stanovništvom, istražiti će se utjecaj prihrane medvjeda i mogućnosti ekološkog turizma (foto-lov), a osnovat će se i internetska baza podataka za monitoring cjelokupne populacije medvjeda te će se provesti i modeliranje populacije. Više o akcijama i projektu može se vidjeti na www.dinalpbear.eu.

NA AUTOCESTI

Prizori smeđeg medvjeda na autocesti trebali bi uskoro postati prošlost

ISKOČNE RAMPE

Kameno-zemljane iskočne rampe za jednostrani izlaz životinja iz ograđenog prostora autoceste

Da bi se uspješno prebrojalo jedinke medvjeda putem genetske analize uzoraka izmeta, potrebno je najesen u osam tjedana prikupiti oko tri puta više izmeta od trenutno procijenjene veličine populacije. Ekipa Veterinarskog fakulteta će zato do početka jesenskog dijela sezone odstrjela posjetiti sve lovoovlaštenike

Rijeka-Zagreb ovo je prvo uspješno sudjelovanje na natječaju za projekte sufinancirane iz EU-fondova.

Za planirani dio aktivnosti u projektu Veterinarski fakultet bit će sufinanciran iz EU-a u iznosu od 480.760 eura, a Autocesta Rijeka-Zagreb od 362.030 eura. Hrvatske partnere sufinanciraju Ministarstvo poljoprivrede, zaklade Euronatur iz Njemačke i Bernd Thies iz Švicarske, a dio financija osiguran je i iz vlastitih

sredstava hrvatskih partnera. Aktivnosti projekta podijeljene su u četiri skupine. Predviđeno je sedam pripremnih i deset konkretnih akcija očuvanja smeđeg medvjeda te tri kojima će se nadzirati utjecaj izvedenih akcija. Planirano je i šest akcija za podizanje svijesti javnosti i lokalnog stanovništva o važnosti suživota medvjeda i čovjeka te za promicanje projekta. Od pripremnih akcija već su obavljene „fokusne grupe“, tj.

izmeta te mjere koje će se primijeniti za sprječavanje stradavanja životinja na autocesti. Da bi se uspješno obavilo prebrojavanje medvjeda putem genetske analize uzoraka izmeta, potrebno je tijekom oko osam tjedana ove jeseni prikupiti oko tri puta više izmeta od trenutno procijenjene veličine populacije. U Hrvatskoj treba stoga prikupiti oko 3000 uzoraka izmeta, a u Sloveniji oko 1500 uzoraka. Prilikom prikupljanja važno je